

תסקיר שירות מבחן

בואו נתחיל מזה שהמשפט: "תסקיר שירות מבחן" או "קצינת מבחן", יכול להוות מאין איום סמוי על חשודים או נאשמים ולעורר אצלם התנגדות גורפת להליך עצמו, שבמהותו אמור להקל עליהם את הדרך ואף להמתיק בעונשם. המאמר הבא סוקר את השימוש בתסקיר שירות מבחן ומהותו, הניתן בשלבי המוקדמים של ההליך הפלילי, במטרה להקל בענישה באם מדובר בהליך בו הנאשם נמצא חופשי מחוץ למתקני כליאה או להקל על עצור עד תום ההליכים ועל תנאי מעצרו ואופי ענישתו בסיום ההליך. עו"ד אסף דוק מסביר על אופיו ומהותו של תסקיר שירות המבחן.

מהו תסקיר שירות מבחן וכיצד הוא יכול לסייע לחשודים ונאשמים?

שירות המבחן הינו שירות ממלכתי-סוציאלי מטעם אגף מיוחד במשרד הרווחה, המעוגן בדיני פלילים ופועל בהתאם למערכות אכיפת חוק בארץ. הוא נועד לספק מענה שיקומי וטיפולי עבור מבוגרים וקטינים החשודים או נאשמים בעבירות פליליות, וניתן על ידי עובדים סוציאליים שעברו הכשרה מיוחדת כקציני מבחן. השירות מיועד לתת מתן מענה שוויוני ואחיד לכלל הציבור הנדרש, ללא קשר לרקע הסוציו אקונומי, ולספק שיקול חוץ משפטי למערכת המשפט בהתבסס על גישות אבחוניות וטיפוליות ספציפיות. שיטות אלו נועדו בעיקר לאיתור חשודים או אשמים בעלי נכונות ופוטנציאל לטיפול ושיקום, ומתוך כך להקטין את חומרת עונשם ולהפנות יותר משאבים לשיקומם והשתלבותם מחדש בחברה.

דוגמא למכתב פנייה משירות המבחן:

מכתב לאישור קבלת הפנייה

מדינת ישראל
משרד הרווחה והשירותים החברתיים
שירות המבחן למבוגרים
מחוז תל אביב והמרכז
נפה הרצליה

הלב פתוח לרווחה

כ"ז כסלו תשע"ז
27/12/2016
תמ/20132563

לכבוד
[REDACTED]

שלום רב,

הרינו להביא לידיעתך כי קיבלנו את החלטת בית המשפט להגשת תסקיר קצין מבחן אודותיך.

כשבועיים לפני מועד הפגישה עמך במשרדנו, תוזמן באמצעות מכתב ו/או שיחת טלפון. ברצוננו לציין כי עיתוי זימונך יקבע בהתאם לגורמים שונים, ביניהם מועד הדיון בבית המשפט ועומס הפניות לשירות.

אנו מבקשים כי תתאזרי/י בסבלנות עד למועד פנייתנו אליך אשר עשוי להמשך תקופת זמן. במידה ובכל זאת, במהלך תקופת ההמתנה יעלו שאלות או צרכים הזקוקים למענה מידי, ניתן לפנות אלינו בהתאם לפרטי ההתקשרות הרשומים מטה.

מידע כללי על שירות המבחן למבוגרים:

שירות המבחן למבוגרים הינו שירות ממלכתי סוציאלי במשרד הרווחה ומעוגן בחוק הפלילי. תפקידו של שירות המבחן לספק שירותי אבחון, פיקוח, שיקום וטיפול לאוכלוסייה שעברה עבירות פליליות ותעבורה וגילה הוא 18 ומעלה. אוכלוסייה זו מופנית לשירות המבחן ע"י מערכת אכיפת החוק, בתי משפט, היועץ המשפטי לממשלה, פרקליטות ולשכות התביעה במשטרת ישראל.

במסגרת הפגישות נערך אבחון ע"י קצין מבחן ובסיומו מוגש תסקיר לגורם המפנה, המתייחס לנתונים הקשורים בתולדות חייו של האדם, משפחתו, אורח חייו, אישיותו, נסיבות מיוחדות הקשורות לעבירה, סיכויי שיקומו ועוד. בסיום התסקיר רשאי קצין המבחן להמליץ על דרכי טיפול, שיקום ו/או עונש אחר. הסבר מפורט יותר ניתן יהיה לקבל במסגרת המפגש עם קצין המבחן.

רח' הדר 2, הרצליה, טל': 09-9507884, פקס': 02-5085990
אתרנו באינטרנט: WWW.MOLSA.GOV.IL ממשל זמין: WWW.GOV.IL

תפקיד שירות המבחן למבוגרים

שירות המבחן למבוגרים ניתן על פי הפניית שופט או על ידי בקשת חשוד ונידון בעבירה פלילית שגיל מעל 18. תפקידו של שירות המבחן למבוגרים הוא להעניק למבוגרים מסגרת אבחון וטיפול בקהילה, במטרה

לצמצם ולמנוע פעילות והתנהגות עבריינית באוכלוסיה הבוגרת בארץ על ידי מערכת מאבחת ומשקמת. כחלק מתפקידו של קצין המבחן, הוא בוחן את התנהגותו של האדם במטרה למצוא אפשרויות התנהלות אחרות שיוציאו אותו ממעגל הפשיעה, ויתנו לו כלים להשתלב בקהילה. בחינת ההתנהגות נועדה ליצור שינוי ביכולת האדם להתמודד עם בעיות ומכשולים, ולסייע לו לפתח ולרכוש כלים לחיים נורמטיביים והשתלבות מוצלחת בחברה. ההשתלבות תתאפשר בין היתר על ידי חיבור למערכות וגופים שונים הנותנים שירותים ומשאבים, כדוגמת האפשרות להשתלב במסגרות תעסוקה או מסגרות חברתיות. מעבר לכך, שירות זה נועד לספק לבית המשפט תסקיר שהינו חוות דעת מקצועית אישית יותר אודות חשוד או נאשם, אשר לה השפעה ישירה על גזר דינו או המשך ריצוי עונשו. חוות הדעת המספקת תמונה רחבה אודות הרקע הנפשי, סוציאלי ונסיבתי שהובילו לביצוע עבירה, ומציעה דרכי ענישה ושיקום יותר מתאימות למקרה הספציפי של כל אדם.

תפקיד של שירות המבחן לקטינים

שלא כמו שירות מבחן למבוגרים, שירות המבחן לקטינים מוענק לכל קטין מגיל 12 עד 18 שנפתח נגדו תיק פלילי. זהו טיפול סוציאלי חינוכי הניתן על ידי קציני מבחן בעלי הכשרה מיוחדת לעבודה עם קטינים. השירות מהווה חלק מכל שלבי אכיפת החוק, כולל במסגרת חקירות במשטרה, פרקליטות ובית המשפט. במסגרתו הקטין עובר הליך של אבחון וחקירה סוציאלית ופסיכולוגית. האבחון מוגש כתסקיר למערכות האכיפה ובוחן את מצבו הנפשי, השכלי והפיזי של הקטין. כמו כן, נבחנים מצבו ותפקודו של הקטין במסגרת המשפחה ובית הספר, מבחינה חברתית ותעסוקתית, והיותו מעורב בעבר בפעילות עבריינית או פלילית. בנוסף לכך נבחנים יחסו של הקטין לעבירה שביצע ויכולתו להודות במעשה ולהתחרט עליו. שירותי המבחן לקטינים נועד גם לספק תסקיר מעצר הממליץ על אופן ואופייה של ענישת הקטין. התסקיר עשוי להמליץ בין היתר על עיכוב הליכים, ומוגש לידי בתי משפט או היועץ המשפטי לממשלה, וגם כהכנת ומסירת דוחות עבור לשכת הגיוס. מעבר לכך, שירותי מבחן לקטינים כוללים סיוע ופיקוח אחר קבלת טיפול אישי או קבוצתי של הקטין במסגרות שונות, במטרה לאפשר לו להשתלב מחדש בחברה.

מטרת תסקיר קצין מבחן

מטרת התסקיר היא להקל או להמתיק את עונשו של החשוד באם הביע חרטה על מעשיו בעת שהותו ובדיקתו על-ידי קצין המבחן. לא מעט פעמים, חשודים או נאשמים הנשלחים לשירות מבחן, רואים בהם "שלוחה" של המשטרה או החקירות ולא משתפים עימם פעולה. כאשר מדובר בחשוד אשר נמצא במעצר עד תום ההליכים, נועד התסקיר להקל בעניין מעצרו ואף להמליץ על שחררו בתנאים מגבילים.

כאשר מדובר בנאשם המנהל הליך משפט פלילי טרם מתן פסק גזר הדין, נועד שירות המבחן באמצעות התסקיר הנערך לנאשם לקבוע אם ניתן להקל בעונשו ובאיזו מידה. התסקיר למעשה בוחן את מבנה אישיותו ומבצע אנליזה וסינטזה על אופי ומהות הנאשם ומבסס קווים לדמותו, בוחן אם מביע חרטה על מעשיו וזאת כדי שניתן יהיה להמליץ על אופי הענישה. אופי הענישה ברוב המקרים מתייחס לענישה בין כתלי בית הכלא אל מול ענישה שיקומית ולבחון על סמל הממצאים איזו מבין הענישה עשויה להשפיע על אישיותו בהווה ובעתיד - בהתאם לאופי העבירה ומצב התיק בעניינו באותה נקודת זמן.

חשוב להדגיש כי לתסקיר שירות המבחן יש משקל לא מבוטל על תוצאות ההליך הפלילי והמשפט המתנהל נגד הנאשם ויש ביכולתו לקבוע למעשה אופי הענישה בהליך הפלילי או אופי הסדר הטיעון אליו ניתן יהיה להגיע עם התביעה במטרה להקל בעונשו של הנאשם.

במידה ונמצא כי אישיותו של הנאשם חיובית - כנתון עולה משירות תסקיר המבחן, יהיה קל יותר לסניגור המייצג את הנאשם להגיע להסדר טיעון מקל בדבר רמת ואופי ענישתו בתיק. אם תסקיר המבחן שלילי,

כלומר, הנאשם לא הביע חרטה על מעשיו ולא שיתף פעולה בעת התסקיר, העובד הסוציאלי לא יתרשם לחיוב מכוונתו של הנאשם להשתתף ויכול להיווצר מצב בו ייעשה המצב בעייתי יותר.

עורך דין פלילי מקצועי, המכיר את ההליכים הקבועים בחוק, יכול להדריך נכונה את הנאשם אותו הוא מייצג ולהכינו טרם שלב תסקיר המבחן באופן כזה שישרת את המטרה טוב יותר, במטרה להגיע להסדר טיעון איכותי ובעונש מקובל על כל הצדדים. במרבית המקרים בו נעזרים בשירות עו"ד מטעם הסגוריה הציבורית (ייצוג משפטי בחינם), "זוכה" הנאשם להזנחה לא מקצועית, אשר אינה מכוונת את הנאשם להתמודדות עם תסקיר המבחן ויכול לחרוץ את גורלו באופן גורף.

חלק בלתי נפרד מעבודת ההכנה מול שירות תסקיר המבחן בין הסיניגור המייצג את הנאשם לבין הנאשם עצמו, הוא עריכת סימולציה על שאלות ותשובות עליהן עתיד להישאל ונושאי שיחה מהותיים וקובעים בעת התסקיר עצמו. עבודת ההכנה עם הנאשם, תפחית במידה ניכרת את התרגשותו או חרדתו של הנאשם מתסקיר שכזה ותסייע לו להוביל מהלך חיובי שישרת אותו בהווה ובעתיד. פעולת ההכנה והרצון של הנאשם לעבור אותו, מגלות סימנים ורצון להשתתף ובכך מקלות עליו את הדרך בדבר עסקת טיעון מקלה לעונש טרם מתן פסק גזר הדין.

חשוב לציין כי משקל שירות תסקיר מבחן בעניין חשוד או נאשם, כמוהו כשם חקירה פלילית במשטרה וכי השירות נמצא בצד של התביעה ולא הסגור - כלומר בשירות המדינה. עורך דין פלילי מקצועי ואיכותי, אשר לקוחותיו חשובים לו מחד וההצלחה בתיק שלהם בפרט, אמור להכין אותם להליך שכזה ובאופן מקצועי, כשם שהיה מכין אותם לחקירה במשטרה או לכל הליך פלילי אחר ובעל משקל. ללא הכנה מעמיקה ויסודית של החשוד או הנאשם בידו עו"ד פלילי מטעמו לתסקיר שכזה ובאופן מקצועי בכל דרך שיבחר לנכון, ייחשב בדבר להזנחה חמורה שיכולה להוות משקל רב בענישה ובחומרת העבירות הפליליות המיוחסות לו.

רשימת כתובות וטלפונים של משרדי שירות המבחן למבוגרים

סניף	כתובת	טלפונים	פקס
אילת	רח התמר 4, קריית הממשלה	08-6372695	08-6341167
אשדוד	רח' האורגים, בנין הפורום-משרד 86, קומה ב' ת.ד. 370 מיקוד 77103	08-8519721 / 08-8519720	02-5085785
אשקלון	רח' הרצל 30 בית פרנק - קומה 2, ת.ד. 128 מיקוד 78101	08-6778769 / 08-6778777 / 08-6778768	08-6724864
ביהמ"ש העליון ברכה וייס	שערי המשפט, ירושלים	02-6759629	02-6759628
הנהלת השירות	ירמיהו 39, ירושלים	02-5085816/15	02-5085968
הרצליה	רח' הדר 2 הרצליה	09-9507884/5	02-5085990 / 02-5085147
חדרה	רח' הלל יפה 13	04-6245001	04-6326713
טבריה	אלחדיף 5 בניין סיטי	04-6727400	04-6727413
טייבה	שאהין סנטר טייבה ת.ד. 5462	09-7999101/2/3	02-5085141
מחוז באר-שבע	שד' שזר 21בית נועם באר-שבע	08-6252405 / 08-6252444 / 08-6252406 / 08-6252402-3/	02-5085091 / 02-5085092
מחוז חיפה והצפון	רח' חסן שוקרי 5 חיפה ת.ד. 3028	04-8619600	02-5085153
מחוז ירושלים	רח' יפו 236 מגדל דניאל ירושלים ת.ד. 36650 מיקוד 91366	02-5310400	02-5085780 / מעצרים 02-5085783

02-5085994 פקס של"צ 02-5085895	03-5125511/03-5125636/03-5125625 03-5125751/	שד' ירושלים 22 תל - אביב ת.ד. 8084 מיקוד 61080	מחוז תל- אביב והמרכז
02-5085567	04-6088615	רח המחצבה 2001, אזור התעשייה נצרת	נצרת
/ 02-5085139 פקס של"צ 02-5085140	09-8339586	רח' ברקת 3 מיקוד 42390	נתניה
	4-9014357/ 04-9014302/3	רח' יהושפט 32	עכו
04-6401353	04-6094333	רח' ירושלים 4 מיקוד 18820	עפולה
02-5085984	03-9121222/03-9121201/03-9121202	רח' ההסתדרות 26/28 בית פלינר, קומה 4	פתח תקוה
04-6820655	04-6820653/ 04-6820650	רח' וייצמן 4 קניון צפת (מתחם דובק)	צפת
02-5085096	08-6621662 \ 08-6621666	שדרות לכיש 5 ת.ד. 114 מיקוד 82000	קרית גת
04-6817639	04-6957805	ככר צה"ל בנין צחר מיקוד 10200	קרית שמונה
02-5085027	03-9536600/03-9536601/5	רח' ישראל גילי 3	ראשל"צ
02-5085137 של"צ 02-5085138	08-97889508-9788964	הרצל 91, קומה 5 (קניון חדש), קרית הממשלה	רמלה

רשימת כתובות וטלפונים של שירות המבחן לנוער

פיקס	טלפונים	כתובת	סניף
08-6326046	08-6374061	שד התמרים 4, קומה 2 - קריית הממשלה	אילת
08-8519719	08-8519700/7	האורגים "בנין הפורום" 82, 77609	אשדוד
08-6755635	08-6758084 ,08-6755619	רח' הרצל 30, בית פרנק, קומה 2, ת"ד 104	אשקלון
08-6232457	08-6252555/30	רח' רמב"ם 2, (בית רקיעים) באר שבע 84209	באר-שבע
	02-5085803	רח' ירמיהו 39, ת"ד 1260, ירושלים מיקוד 91012	הנהלת השירות
09-9587415	09-9541865	הדר 2, 46290	הרצליה
04-6345153	04-6245000	הלל יפה 13 קומה 4, 38203	חדרה
04-8619680	04-8619666	רח' חסן שוקרי 5, קומה 4 רווחה, ת"ד 3028, חיפה	חיפה
04-6727411	04-6727416	רח' אלחדיף 5, בנין "טבריה סיטי", ת"ד 154	טבריה
09-7993719	09-7999120	רח' ראשי, שהין סנטר 40400, קומה ב'	טייבה
02-6262242	02-6262120/265	רח' ואדי אלג'וס 49, ת"ד 54871	י-ם המזרחית
02-6218533	02-6218555	רח' כנפי נשרים 24, קומה ב', כניסה א', גבעת שאול, ירושלים 95464	ירושלים
09-7672923	09-7634800/1	רח' התע"ש 23, קומה 2. ת"ד 2153 כפר סבא 44641	כפר-סבא

26/09/2017
077-5006206
052-6885006

תסקיר שירות מבחן - עורך דין פלילי אסף דוק

04-9081982	04-9881345/218	רח' מירון 35, ת.ד. 566 כרמיאל	כרמיאל
04-6088625	04-6088600/1/2	רח' המחצבה 2001, בניין מס' 2, אזור תעשייה נצרת	נצרת
09-8336075	09-8335623 ,09-8332085	ברקת 3, 42122	נתניה
04-9014359	04-9014350/1	רח' יהושפט 32, עכו -24512	עכו
04-6094303	04-6094300/1	ירושלים 4 בניין השקם, 17000	עפולה
03-9305552	03-9121200,03-9121231/2/3	ההסתדרות 26 49540	פתח-תקווה
04-6820656	04-6922335 ,04-6920205	רח' ויצמן 20, ת"ד 1265, צפת	צפת
04-6957818	04-6957800	בניין צחר (קומה א) - כיכר צה"ל	קרית - שמונה
08-9314628	08-9314160/8	רח' אופנהיימר 10, פארק ת.מ.ר., רחובות 76701	רחובות
08-9788980	08-9788969/81	הרצל 91, קומה 5, 72504	רמלה
03-6828152	03-5125601/3/4 ,03-5125510/42	שד' ירושלים 22, יפו 61080	תל אביב

מתנהל נגדך הליך פלילי וקיבלת זימון לשירות מבחן?

במידה ונפתח נגדך הליך פלילי ואתה עומד בפני תסקיר שירות מבחן פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או [השאר פרטים](#) ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.

{*:fast_contact}